

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ

ՀՀ, 0015, ք. Երևան, Արգիշտիի 1, հեռ. (+374 11) 514 200, ֆաքս (+374 11) 514 004, էլ. փոստ՝ mayor@yerevan.am

№ 01/04-20170

« 03 » 10 2019թ.

ԾԱՆՈԹՅՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ ԵՎ «ՍԱՆԻՏԵԿ (SANITEK s.a.r.l.)»-Ի ՄԻՋԵՎ 17.09.2013Թ.-ԻՆ ԿՆՔՎԱԾ N ԵՔ-ԲԸԾՁԲ-13/71 ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐՆ ԱՄԲՈՂՋՈՒԹՅԱՄԲ ՄԻԱԿՈՂՄԱՆԻՈՐԵՆ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Լախապատմությունը

Երևանի քաղաքապետարանի և Սանիտեկ (Sanitek s.a.r.l, Լիբանան, Բեյրութ, Ջալ էլ Դիբ Մայրուդի, Միդթաուն կենտրոն 8-րդ հարկ)-ի, (այսուհետ Ընկերություն) միջև պետական գնումների գործընթացի շրջանակում 17.09.2013թ.-ին կնքվել է Երևան քաղաքի ադրահանության և սանիտարական մաքրման, ներառյալ ձմռան ամիսների ծառայությունների գնման N ԵՔ-ԲԸԾՁԲ-13/71 պայմանագիրը (այսուհետ Պայմանագիր) 10 (տասը) տարի ժամկետով, որով նշված ծառայությունների մատուցումը ընդգրկել է Աջաինյակ, Դավիթաշեն, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Շենգավիթ վարչական շրջանները:

Կողմերի միջև 31.03.2014թ.-ին կնքված թիվ 1 Համաձայնագրով, Պայմանագրի N 2 Հավելվածի 1.1 կետով սահմանված Մեկնարկի օրը՝ 01.04.2014թ-ը փոփոխվել է և սահմանվել է 01.12.2014թ.-ին, այսինքն պայմանագիրը կնքումից 14 ամիս 13 օր հետո:

Կողմերի միջև 11.08.2014թ.-ին կնքված թիվ 2 Համաձայնագրով սահմանվել է, որ Կատարողի իրավունքներն ու պարտականությունները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կիրականացնի «Սանիտեք ՍՊԸ Հայաստանյան մասնաճյուղ» առանձնացված ստորաբաժանումը (ՀՎՀՀ 00463595):

Կողմերի միջև 15.09.2015թ.-ին կնքված թիվ 1 փոփոխությամբ Պայմանագրի ժամկետը երկարաձգվել է և սահմանվել է 12 տարի:

Ապրիլ 16 ժամանակ, Շենգավիթ Ք. Լիբանան 24 հարկ

03/10/2019 Տաճ. 12:10

Սկսած 2017թ.-ից արձանագրվել են Ընկերության կողմից Պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների ոչ պատշաճ կատարման առաջին զանգվածային դեպքերը, որոնց մասին են վկայում տարբեր ՁԼՄ-ի հրապարակումները¹:

2018թ.-ից Ընկերության կողմից Պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունների ոչ պատշաճ կատարման ծավալները ահագնացել են այնպես, որ 2018թ. Երևան համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրության քարտզարշավի բոլոր մասնակիցների առաջնային կարգախոսը եղել է Երևան քաղաքի աղբահանության խնդրի լուծման խոստումը, որոնք ներառված են եղել 2018թ. Երևան համայնքի ավագանու արտահերթ ընտրության քարտզարշավի բոլոր մասնակիցների նախընտրական ծրագրերում: Աղբահանության խնդրին պարբերաբար անդրադարձել են տարբեր ՁԼՄ-ը²

Պայմանագրային պարտավորությունների պատշաճ չկատարման համար, 2018թ. սեպտեմբեր ամսին Ընկերության նկատմամբ առաջին անգամ կիրառվել է ֆինանսական ներգործության միջոց՝ 12.967.739 դրամի չափով: Մակայն աղբահանության մասով իրավիճակը չի բարելավվել և Ընկերության կողմից պայմանագրային պարտավորությունների զանգվածային խախտումները շարունակվել են մինչև 2018թ. տարեվերջ:

Իրավիճակի ընդհանուր նկարագիրը 2019թ-ի տարեսկզբից

2019թ. տարեսկզբից իրավիճակը աղբահանության գծով շարունակել է վատթարանալ:

Երևանի քաղաքապետարանի 1-05 թեժ գծով և Երևան քաղաքի ճգնաժամային կառավարման կենտրոնի 1-08 հեռախոսահամարին 01.01.2019թ.-ից մինչև 24.09.2019թ. ընկած ժամանակահատվածում Աջափնյակ, Դավիթաշեն, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա, Շենգավիթ վարչական շրջանների բնակիչներից ստացվել է թվով 4253 ահագանգ: ՁԼՄ-ը ևս պարբերաբար ուշադրության կենտրոնում են պահել աղբահանության խնդիրը³:

Պայմանագրային պարտավորությունների բացահայտ և ծավալային չկատարման համար 2019թ. ապրիլ ամսից սկսած Ընկերության նկատմամբ սկսել են կիրառվել պայմանագրով

---

¹ <https://hetq.am/hy/article/81242>, <https://www.azatutyun.am/a/28701655.html>, <https://mamul.am/am/news/109700>, <https://m.mamul.am/am/news/112070>, <https://www.aravot.am/2017/03/14/865727/>

² <https://champord.am/sanitek-akcia/>, <https://www.azatutyun.am/a/29468694.html>, <https://newsarmenia.am/am/news/armenia/aghbashat-mayraqaghaq-kam-inchov/>, <https://www.panorama.am/am/news/2018/09/01/%D4%B5%D6%80%D6%87%D5%A1%D5%B6-%D5%A1%D5%B2%D5%A2/1998203>

³ <http://araratnews.am/hska-aghbakuyt%D5%9D-khaghakhi-kentronum-sanitkehkeh-sharunakum-e-theranal/>, <https://www.zham.am/am/news/9715/view>, <https://factor.am/112510.html>, <https://hraparak.am/post/1775162781>, <https://www.auroraneews.am/news/2019-08-31-aghbi-u-krisi-hotits-kheghdvum-eng-vichakn-aylevs-antaneli-e-16-rd-taghamasi-bnakichner>, <https://www.auroraneews.am/news/2019-08-31-aghbi-u-krisi-hotits-kheghdvum-eng-vichakn-aylevs-antaneli-e-16-rd-taghamasi-bnakichner>

նախատեսված տուգանքները, պահումները, որոնց մի մասը 2019թ. հունիս ամսին Ընկերությունը վիճարկել է դատական կարգով:

Ընդ որում, 2019թ. ընթացքում պայմանագրային պարտավորությունների նման ծավալով և հաճախականությամբ խախտումների համար Երևան քաղաքապետարանի կողմից թողարկվել է պայմանագրով նախատեսված թվով 295 Ձախողման ծանուցում:

Վերը նշված փաստական հանգամանքները և մասնավորապես ձախողման ծանուցումները, ինչպես առանձին-առանձին, այնպես էլ իրենց ամբողջության մեջ բավարար հիմք են հանդիսացել Պայմանագրի միակողմանի լուծման համար, Պայմանագրի 2.1.2 կետի և Պայմանագրի Հիմնական պայմանների (Հավելված 2) 35.1 կետի (c) կետի հիմքով: Այուսմենայնիվ, Երևան համայնքը, առանց Ընկերության կողմից պայմանագրային պարտավորությունների նման ծավալով խախտման առաջացման պատճառները ամբողջությամբ բացահայտելու, ինչպես նաև պայմանագրային պարտավորությունների հետագա բնականոն կատարման հավանականությունը պարզելու նկատառումներից ելնելով, ձեռնպահ է մնացել Պայմանագրի և Հիմնական պայմանների հիշատակված կետերի հիմքով պայմանագիրը միակողմանիորեն լուծելուց:

Առկա Փաստական հանգամանքները.

1. Աղբամանների և բազմաբնակարան շենքերի աղբատարների մատվ

Վերը նշված հանգամանքները վերլուծելու, գնահատելու և հետագա գործողությունների հիմնավորվածությունը և իրավաչափությունը ապահովելու նպատակով Երևանի քաղաքապետարանը 2019թ. հուլիս ամսին ձեռնարկել է նշված պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող թվով 5 վարչական շրջաններում առկա 1100լ աղբամանների գույքագրման գործընթաց՝ դրանց փաստացի քանակը և տեխնիկական պարամետրերը, վիճակը Պայմանագրով սահմանված չափանիշներին համապատասխանությունը պարզելու նպատակով:

Նշված վարչական շրջաններում, ըստ կոնկրետ հասցեների մատնանշմամբ կատարված գույքագրման արդյունքներով պարզվել է, որ այդ վարչական շրջաններում 1100լ աղբամանների ընդհանուր թիվը կազմել է ընդամենը 2763 հատ, որից սարքին վիճակում է միայն 1306 հատը: Կոնտեյներների ընդհանուր 2763 հատից մետաղյա են միայն 99 հատը, իսկ մնացածը պլաստմասե են:

Համաձայն Պայմանագրի Հավելված 3-ի Աղբահանության բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների (365 օր հաշվարկով) 1.1 կետի, նախատեսվել է թվով 8000 հատ 1100 լիտրանոց մետաղական, անվավոր կոնտեյներների *մատակարարում և տեղադրում* Հավաքման տարածք, ինչպես նաև Կոնտեյներներից Քաղաքային աղբի հավաքում և հետագա հեռացում այն պարբերականությամբ, որը պահաջվում է ապահովելու, որպեսզի կոնտեյներների պարունակությունը չգերազանցի վերջիններիս տարողության 80%-ը, այդ թվում՝ նաև Աղբի հավաքում և հեռացում Հատուկ դեպքերում: Այդ ծառայությունը ներառում է նաև կոնտեյներների լվացումը, Կոնտեյներների և դրա առանձին մասերի, ներառյալ շառնիոնների կամ անվավոր Կոնտեյներների դեպքում անիվների, ինչպես նաև կոնտեյներների կափարիչների փոխարինումը և կամ վերանորոգումը: Այսինքն, աղբահանությունը կազմակերպվում է 8000 հատ մետաղյա աղբամանով, պայմանագրային այն կանոնների ներքո ((Տեխնիկական բնութագրի 3.4.2 և 3.8.2

կետեր), ըստ որոնց դրանք պետք է դատարկվեն այնպիսի հաճախականությամբ, որ դրանց պարունակությունը *ցանկացած պահի* չգերազանցի ծավալային տարողության 80%-ը:

Պայմանագրի կնքման պահից առ այսօր դրանում կատարված փոփոխությունների և լրացումների մասին Համաձայնագրերը (այդ թվում՝ 01.12.2018թ. թիվ 18-ը) անվերապահորեն և առանց որևէ փոփոխության, պահպանել են կոնտեյներների քանակի, դրանք մետաղյա լինելու չափանիշները, դրանց լվացման, անիվների, կափարիչների փոխարինման և կամ վերանորոգման, ինչպես նաև Հավելված 3-ի Աղբահանության բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների (365 օր հաշվարկով) 1.1 կետով նախատեսված մնացած բոլոր պարտավորությունները: Եվ նշված կետով նախատեսված տարեկան վճարման ենթակա գումարը, կազմելով Պայմանագրով նախատեսված բազային ծառայությունների մատուցման տարեկան ընդհանուր վճարումների 35%-ը, հանդիսանում է Պայմանագրի ընդհանուր արժեքի ամենամեծ բաղադրիչը:

Այսինքն նշված Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում փաստացի առկա աղբամանների առաջին հերթին ընդհանուր քանակը, երկրորդ հերթին՝ դրանցից 1457 հատի տեխնիկական անմխիթար վիճակը և երրորդ հերթին դրանց բացարձակ մեծամասնության պլաստմասսայից պատրաստված լինելը չեն համապատասխանում Պայմանագրի պայմաններին: Մինչդեռ աղբամանների քանակը, դրանց տեխնիկական վիճակը, այդ թվում դրանց մետաղական լինելը, բացի հստակ պայմանագրային պարտավորություն լինելուց, առաջնային նախապայման են աղբահանության ընդհանուր գործընթացում և լոգիստիկ սխեմայում, առանց որոնց պատշաճ քանակի և որակի առհասարակ հնարավոր չէ կազմակերպել աղբահանություն: Մասնավորապես, եթե չկան բավարար քանակի աղբամաններ, ապա դա օբյեկտիվ իրականությունում նշանակում է որ՝

ա. աղբի առաջնային հավաքման գործընթացը փաստացի ձախողվում է, քանի որ աղբամանների սահմանված քանակը մի քանի անգամ պակաս լինելու արդյունքում, առկա աղբամանների տարողության 80%-ից ավելի լցված չլինելու պայմանագրային պայմանը շատ արագ սկսում է խախտվել,

բ. աղբը սկսում է բրգաձև կերպով արագ գեներացվել առկա՝ սակայն պայմանագրով սահմանված քանակից պակաս աղբամանների շուրջը, որն իր հերթին շրջայական կերպով ձախողում է նաև աղբի հավաքման գործընթացը աղբատար մեքենաների միջոցով, քանի որ եթե կոնտեյների դատարկումը աղբատարի մեջ կտևեր մի քանի րոպե, ապա բրգաձև թափված աղբը հավաքելու համար ներգրավվում է լրացուցիչ աշխատուժ, ծախսվում է լրացուցիչ աշխատաժամանակ՝ բահերով, այլ տեխնիկական միջոցներով կամ ձեռքերով այն հավաքելու և աղբատարը բարձելու համար:

գ. Լրացուցիչ աշխատուժ և (կամ) լրացուցիչ աշխատաժամանակ ներգրավելու, ծախսելու արդյունքում աղբատար մեքենայի անձնակազմը, *ուժասպառ լինելու հետ մեկտեղ*, հետ է ընկնում տվյալ երթուղու համար սահմանված ժամային գրաֆիկից և վերջնարդյունքում անհամեմատ ավելի քիչ աղբ է հավաքում, որն էլ իր հերթին արդեն հետադարձ շրջայական կերպով ազդում է դեռևս չհավաքված աղբամանների լցվածության վրա, որոնք արագորեն լցվում են կամ արդեն իսկ լցված են:

Գույքագրման արդյունքները Երևանի քաղաքապետի 29.07.2019թ. թիվ 01/45-14641 գրությամբ ներկայացվել են Ընկերությանը: Նշված գրությամբ Երևանի քաղաքապետարանը ի

սկզբանե չի բացառել, որ իրականացված գույքագրման ընթացքում տեղի ունեցած լինեն որոշակի անճշտություններ, վրիպակներ կոնկրետ հասցեներում առկա աղբամանների քանակի կամ դրանց տեխնիկական վիճակի հետ:

Այդ նկատառումներից ելնելով՝ Ընկերությանը առաջարկվել է, եթե կան նման անճշտություններ և սխալներ, ապա անմիջապես դրանց մասին տեղեկացնել Երևանի քաղաքապետարանին, նշելով կոնկրետ հասցեն և Ձեր կոնկրետ դիտարկումը՝ միաժամանակ պատրաստակամություն հայտնելով նման դեպքերում կրկին անգամ, այդ թվում՝ Ընկերության լիազորված ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, նրանց հարմար ժամանակ կոնկրետ վայրերում կրկին գույքագրել դրանց առկայությունը և տեխնիկական վիճակը:

Միաժամանակ վերը նշված գրությամբ պահանջվել է նաև ներկայացնել պարզաբանումներ գույքագրման արդյունքներով պայմանավորված հետևյալ հարցերի վերաբերյալ, նկատի ունենալով Երևան քաղաքում աղբահանության խիստ անբավարար մակարդակը և չափազանց կարևորելով այն հավուր պատշաճի իրականացնելու պայմանագրային պահանջները.

1. Ինչ^օ նկատառումներից ելնելով չի ապահովվել և չի ապահովվում Պայմանագրով սահմանված թվով 8000 մետաղյա աղբամանների առկայությունը վերը հիշատակված վարչական շրջաններում:

2. Երբ^օ կհամալրվեն աղբամանների քանակը ըստ Պայմանագրի պայմանների, այդ թվում՝ վնասված և ջարդված աղբամանները ամբողջությամբ փոխարինելու կամ վերանորոգելու միջոցով:

3. Ինչ^օ նկատառումներից ելնելով և ինչ իրավական հիմքերի վրա են մետաղական կոնտեյներների փոխարեն մատակարարվել և տեղադրվել պլաստմասսե կոնտեյներներ:

Ընկերությունը իր 04.08.2019թ. թիվ HM/48219 գրությամբ⁴ հայտնել է, որ վերը նշված թվով 3 հարցադրումների վերաբերյալ պատասխանը կներկայացվի առաջիկայում, սակայն առ այսօր այդպես էլ որևէ գրավոր և հիմնավորված պատասխան, պարզաբանում, չի ներկայացվել:

Հարկ է նշել, որ Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում արված գույքագրման մասով Երևանի քաղաքապետարանի վերը նշված գրությանը Ընկերության կողմից ոչ մի պատասխան, առաջարկ կամ կոնկրետ դիտարկում չի արվել, այդ թվում՝ կրկնակի կամ համատեղ գույքագրման պահանջ, չնայած այդ գրությունը ստանալու օրվանից անցած ժամանակը առավել քան բավարար էր ցանկացած ծավալի և բովանդակության դիտարկում, առարկություն ներկայացնելու համար և համապատասխան պահանջի դեպքում կրկին գույքագրում իրականացնելու համար: Եվ այս առումով Երևանի քաղաքապետարանի՝ կրկնակի գույքագրում իրականացնելու առաջարկը տարբեր անհիմն ձևակերպումներով շրջանցելը, անպատասխան

⁴ Գրության հիմնական բովանդակությունը Երևան քաղաքի Դավիթաշեն վարչական շրջանում աղբամանների փոխարինման գործընթացի վերաբերյալ է, որի կապակցությամբ Երևանի քաղաքապետի 12.08.2019թ. թիվ 01/04-737847 գրությամբ ևս մեկ անգամ առաջարկվել է համատեղ գույքագրում իրականացնել, սակայն կրկին Ընկերության կողմից որևէ պատասխան չի ներկայացվել:

թողնելը խիստ մտահոգիչ է՝ հաշվի առնելով գույքագրմամբ արձանագրված աղբամանների քանակը և վիճակը:

Այդ նկատառումներից ելնելով՝ հիմք ընդունելով Երևանի քաղաքապետի վերը նշված 29.07.2019թ. թիվ 01/45-14641 գրությունը, ըստ որի գույքագրմամբ արձանագրված աղբամանների և (կամ) դրանց տեխնիկական վիճակի մասին կոնկրետ հասցեներում վերանայումների պահանջ Ընկերության կողմից չներկայացվելու դեպքում Երևանի քաղաքապետարանը համարելու է, որ գույքագրման արդյունքները ընդունելի են նաև Ընկերության համար, Երևանի քաղաքապետարանը Ընկերությանը հասցեագրված Երևանի քաղաքապետի 03.09.2019թ. թիվ 01/04-17373 գրությամբ փաստագրել է, որ 29.07.2019թ. թիվ 01/45-14641 գրությամբ Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առկա աղբամանների քանակի և դրանց տեխնիկական վիճակի վերաբերյալ Ընկերությանը ներկայացված գույքագրման արդյունքները համապատասխանում են իրականությանը⁵:

Միաժամանակ Պայմանագրով աղբամանների մասով սահմանված պայմանների պահպանման, այդ թվում՝ պակաս աղբամանները լրացնելու հնարավորության վերաբերյալ վերջնական հստակություն մտցնելու նկատառումներից ելնելով՝ Երևանի քաղաքապետի հիշատակված 03.09.2019թ. թիվ 01/04-17373 գրությամբ երկրորդ անգամ պահանջվել է պարզաբանում ներկայացնել 29.07.2019թ. թիվ 01/45-14641 գրությամբ ներկայացված թվով 3 հարցերի վերաբերյալ:

Երևանի քաղաքապետի վերոնշյալ գրությանը ևս Ընկերության կողմից ոչ մի պատասխան, առաջարկ կամ կոնկրետ դիտարկում չի արվել, չնայած այդ գրությունը ստանալու օրվանից անցած ժամանակը առավել քան բավարար էր ցանկացած ծավալի և բովանդակության դիտարկում, առարկություն ներկայացնելու համար:

Այսպիսով, հիմք ընդունելով 2019թ հուլիս ամսվա ընթացքում Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առկա 1100 լիտրանոց աղբամանների գույքագրման արդյունքները, Երևանի քաղաքապետի 29.07.2019թ. թիվ 01/45-14641 գրությունը, Ընկերության 04.08.2019թ. թիվ HM/48219 գրությունը, Երևանի քաղաքապետի 12.08.2019թ. թիվ 01/04-737847 և 03.09.2019թ. թիվ 01/04-17373 գրությունը, Երևանի քաղաքապետարանը արձանագրում է, որ՝

- Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում փաստացի առկա աղբամանների ընդհանուր քանակը մոտ 2,9 անգամ ($8000/2763=2,89$), իսկ օգտագործման համար պիտանի աղբամանների քանակը մոտ 6,1 անգամ ($8000/1306=6,1$) պակաս է պայմանագրի Հավելված 3-ի Աղբահանության բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների (365 օր հաշվարկով) 1.1 կետով նախատեսված թվով 8000 հատից

⁵ Հաշվի առնելով նաև, որ Ընկերության տնօրենը իր վերջին հարցազրույցներից մեկում ըստ էության Երևանի քաղաքապետարանի գույքագրածի շրջանակներում հաստատել է դրանց ընդհանուր քանակը <https://www.shantnews.am/news/view/460583.html?fbclid=IwAR29VWgkT5AAEm-hI3d7ftYhhdC83Xa4cxFRnxTYIDdXBBZw12y1hST8U> 19:56-ից

- Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում փաստացի առկա աղբամանների բացարձակ մեծամասնությունը պլաստմասսե է, որը չի համապատասխանում պայմանագրի Հավելված 3-ի Աղբահանության բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների (365 օր հաշվարկով) 1.1 կետով աղբամանի համար նախատեսված տեխնիկական այն է՝ մետաղյա լինելու չափանիշին, որը իր հերթին անհամեմատ մեծացրել է աղբամանների կոտրվելու, այրվելու հավանականությունը
- Ընկերությունը, անպատասխան թողնելով Երևանի քաղաքապետի թվով երկու պաշտոնական հարցումները, չի ներկայացրել որևէ դիրքորոշում Պայմանագրով պահանջվող աղբամանների՝ տեխնիկական չափանիշներին համապատասխան, քանակը լրացնելու մասին⁶:

Ամփոփելով վերը նշվածը՝ փաստագրվում է, որ Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առաջին հերթին փաստացի առկա աղբամանների քանակը և դրանց տեխնիկական վիճակը ֆիզիկապես անհնար է դարձնում ապահովել աղբամանների տարողության առավելագույնը մինչև 80%-ը լցված լինելու պայմանագրային (Տեխնիկական բնութագրի 3.4.2 և 3.8.2 կետեր, Հավելված 3-ի (Աղբահանության բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների (365 օր հաշվարկով) 1.1 կետ) և դրանց մինչև 2/3-ը լցված լինելու ՀՀ առողջապահության նախարարի 22.12.2009թ. թիվ 25-Ն հրամանով հաստատված «Բնակավայրերի տարածքների սանիտարական պահպանմանը, սպառման թափոնների հավաքմանը, պահմանը, փոխադրմանը, մշակմանը, վերամշակմանը, օգտահանմանը, վնասազերծմանը և թաղմանը, բնակավայրերի տարածքների սանիտարական պահպանման, սպառման թափոնների գործածության ոլորտում աշխատանքներ իրականացնող անձնակազմի աշխատանքային անվտանգությանը ներկայացվող հիգիենիկ պահանջներ»-ի (այսուհետ ՀԻԳԻԵՆԻԿ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ) 11-րդ կետի պահանջները:

Եվ Պայմանագրով 2019թ. ընթացքում թվով 295 հատ ձախողման ծանուցումները, որոնք կուտակված աղբը համապատասխանության ծանուցումներով լրացուցիչ տրված ժամկետում չհավաքելու համար են թողարկվել, համապարփակ կերպով ապացուցում են վերը թվարկված փաստական հանգամանքների առկայությունը: Ընդ որում, վերը թվարկված ձախողման ծանուցումների մի մասը թողարկվել են բազմաբնակարան շենքերի աղբատարներում կուտակված աղբը չհեռացնելու համար, որոնք պայմանագրային պարտավորությունների ավելի կոպիտ խախտումներ են հետևյալ պատճառաբանություններով.

Պայմանագրի Տեխնիկական բնութագրի 3.6.2 կետի համաձայն, ցանկացած և յուրաքանչյուր դեպքում, երբ կենցաղային աղբը մաքրվում է նման աղբախցերից, համապատասխան միջոցառումներ պետք է նախաձեռնվեն կրծողների, միջատների և այլ վնասատուների

⁶ Աղբամանների (կոնտեյներների) սարքին, մաքուր, լվացված և խնամված լինելու, դրանց մեխանիկական վերանորոգման, այդ թվում նշված նպատակներով արագ փոխարինման, ինչպես նաև դրանք բնականոն կերպով մաշվելու կամ կորստի, վնասման, ոչնչացման դեպքում դրանց փոխարինման բոլոր պարտավորությունները ուղղակիորեն դրված են Ընկերության վրա՝ Պայմանագրի Տեխնիկական բնութագրի 2.1.12, 2.2.15, 3.2.5 և 3.2.6 կետերի պահանջներին համահունչ:

կանխարգելման և վերահսկման նպատակով: Պետք է կիրառվեն վնասատուներին բռնելու, ոչնչացման և անվտանգ հեռացման ապահով և արդյունավետ մեթոդներ, ինչը նույնպես Ընկերության պարտականությունն է: Մինչդեռ բազմաբնակարան շենքերի աղբատարների չմաքրված վիճակը պարզապես անհնարին է դարձնում նաև կրծողների և այլ վնասատուների դեմ պայքարը և շենքերի աղբատարների ներսում կուտակված աղբի չհեռացումը, անհամեմատ ավելի վտանգավոր հետևանքներ է ստեղծում շենքի բնակիչների համար, քան փողոցում կամ բակային տարածքներում աղբի համար տեղադրված աղբամանների (կոնտեյներների) 80%-ից ավել լցված լինելը: Ընդ որում, ՀԻԳԻԵՆԻԿ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԻ 5-րդ և 7-րդ կետերի պահանջներին համապատասխան, աղբատարների խցերում նույնպես պետք է տեղադրվեն աղբի կոնտեյներներ, աղբահանության գործընթացը արագ և հեշտ կազմակերպելու համար, մինչդեռ կատարված գույքագրման արդյունքներով ակնհայտ է, որ աղբատար խցերում դրանք նույնպես սահմանված քանակից պակաս են եղել, որի հետևանքով սույն ծանուցման ա., բ., գ. կետերում բերված հիմնավորումների ներքո նույնպես անհամեմատ բարդացել է աղբահանության գործընթացը: Եվ դրա արդյունքում 2019թ հուլիս-օգոստոս ամիսների շոգ եղանակի և դրանով պայմանավորված շենքերի լուսամուտները փակելու անհնարինության պայմաններում աղբատարների ներսում կուտակված աղբը չհեռացնելու պատճառով տարածվող գարշահոտությունը պարզապես անհնար է դարձրել նույնիսկ գիշերային ժամերին քնելը, հանգստանալը, որը մանկահասակ երեխաների, տարբեր հիվանդություններ ունեցող անձանց առկայության պարագայում պարզապես անթույլատրելի է և անհամատեղելի է ՀՀ սահմանադրության 85-րդ հոդվածի 1-ին մասով ամրագրված՝ առողջության պահպանման հիմնարար իրավունքի հարգման հրամայականի հետ:

Այսինքն, Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առաջին հերթին աղբամանների առկա քանակով, դրանց տեխնիկական վիճակով պայմանավորված՝ Ընկերության կողմից մատուցվող ծառայությունը չի համապատասխանում Պայմանագրով նախատեսված պահանջներին, մատուցման ժամկետներին, որի արդյունքում Կապալառուն ակնհայտ էականորեն խախտում է պայմանագիրը, մասնագրերով սահմանված հիմնական կետերի պահանջները, որպիսի հանգամանքները թե առանձին-առանձին և թե միասին վերցրած հիմք են Պայմանագրի 2.1.2 կետի «ա» և «բ» ենթակետերի հիմքով պայմանագիրը լուծելու համար:

2. Աղբատար մեքենաների և այլ հատուկ տեխնիկայի մասով

Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում փաստացի առկա աղբամանների գույքագրումից հետո, Երևանի քաղաքապետարանը ձեռնամուխ է եղել պայմանագրի շրջանակներում Ընկերության կողմից շահագործվող աղբահանության, սանամաքրման, այդ թվում՝ ձմեռային պահպանման ծառայությունների մատուցման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան տրանսպորտային միջոցների, մեքենաների, մեքենամեխանիզմների, սարքերի, սարքավորումների եվ նյութերի (միջոցների) համապատասխանությունը Պայմանագրով սահմանված չափանիշներին և պայմաններին պարզելուն: Այդ նպատակով 02.08.2019թ.-ին ընդունվել է Երևանի քաղաքապետի թիվ 757-Ա կարգադրությունը, իսկ Ընկերությունը իր 13.08.2019թ. թիվ HM/138219 գրությամբ ներկայացրել է համապատասխանության պարզման աշխատանքներին մասնակցող լիազորված անձին:

Կատարված աշխատանքների արդյունքում 23.09.2019թ-ին Ընկերության կողմից ինչպես շահագործվող, այնպես էլ շահագործման համար ոչ պիտանի ավտոմեքենաների և հատուկ տեխնիկայի ամեն միավորի մասով կազմվել են համապատասխան ակտեր: Ըստ այդ ակտերի, «Ինտերնեյշնլ Լոջիսթիկս» ՍՊԸ անվամբ հաշվառվող⁷ և Ընկերության կողմից օգտագործվող՝ շահագործման համար պիտանի աղբատարներ մեքենաները ընդամենը 6-ն են և դա այն պարագայում, երբ Ընկերությունը իր 28.12.2018թ. թիվ AK/2818618 գրությամբ ամբողջ Երևան քաղաքի ամենօրյա կարիքների համար օգտագործվող աղբատարների քանակ նշել էր առնվազն 19 մեծ, 5 միջին և 5 փոքր աղբատարներ (ընդամենը 29 միավոր): Այլ կերպ ասած՝ շահագործման համար պիտանի աղբատարների քանակը պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջանների նորմալ աղբահանության կազմակերպման համար, հենց նույն Ընկերության ներկայացված տվյալների համաձայն, պակաս է առնվազն երկու անգամ: Եվ դա այն պարագայում, երբ Երևանի քաղաքապետարանի գնահատականներով, վերը հիշատակված թվով 5 վարչական շրջանների աղբահանության նորմալ կազմակերպման համար անհրաժեշտ աղբատարների քանակը, ըստ տարբեր բեռնատարողության, չի կարող պակաս լինել առնվազն 20 միավորից: Եվ Երևանի քաղաքապետարանի նշված գնահատականները առաջին հերթին հիմնավորվում են նաև ուսումնասիրության ընթացքում արձանագրված՝ ներկայումս շահագործման համար ոչ պիտանի մոտ երկու տասնյակ աղբատար ավտոմեքենաների առկայությամբ, որոնք նախկինում շահագործվել են աղբահանության նպատակով:

Ուսումնասիրության ընթացքում Աղբահանության ծառայությունների մատուցման համար Ընկերության կողմից օգտագործվող աղբամանների (կոնտեյներների) *լվացման, ներկման և շոգեղվացման* համար անհրաժեշտ մեքենաներ, սարքավորումներ և մեքենամեխանիզմներ, որոնք կապահովեն Պայմանագրի Տեխնիկական բնութագրի 2.2.12 և 2.2.13 կետերով նախատեսված պարտավորությունների կատարումը, չեն հայտնաբերվել: Այդ հանգամանքը իր հերթին անհնար է դարձնում նշված կետերով նախատեսված պայմանագրային պարտավորությունների կատարումը, խիստ բացասաբար անդրադառնալով աղբամանների, աղբամանների հարթակների շուրջը տիրող սանիտարական վիճակի վրա, երբ նույնիսկ աղբամանի դատարկելուց հետո պահպանվում է աղբին բնորոշ գարշահոտությունը աղբամանների շրջակայքում:

Ուսումնասիրության ընթացքում սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման ժամանակ Ընկերության կողմից բացօթյա օգտագործման մակերեսի մաքրման համար նախատեսված թվով 7 փոշեկուլները գտնվում էին անսարք և շահագործման համար ոչ պիտանի վիճակում, որը Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում բացօթյա օգտագործման մակերեսի մաքրման ծառայությունների պատշաճ մատուցումը դարձնում է չափազանց խնդրահարույց:

⁷ Երևանի քաղաքապետի 02.08.2019թ. թիվ 757-Ա կարգադրությամբ ստեղծված հանձնաժողովի 14.08.2019թ. թիվ 45/15843 և 03.09.2019թ. թիվ 45/17384 գրություններով պահանջվել է ներկայացնել «Ինտերնեյշնլ Լոջիսթիկս» ՍՊԸ անվամբ հաշվառված ավտոմեքենաների, մեքենամեխանիզմների և այլ հատուկ տեխնիկայի վարձակալության կամ անհատույց օգտագործման պայմանագրերի պատճենները, որպեսզի հստակեցվի նշված ավտոմեքենաները, հատուկ տեխնիկան աղբահանության կոնկրետ որ պայմանագրի ներքո է շահագործվում: Այդ գրավոր պահանջներին պատասխան չի ներկայացվել, որի պատճառով հիմք է ընդունվել «Սանիտեք» ՍՊԸ հայաստանյան մասնաճյուղի 28.12.2018թ. HA2812218-2 գրությունը, ըստ որի վերջինիս կողմից շահագործվող ավտոմեքենաները և հատուկ տեխնիկան վարձակալված են «Ինտերնեյշնլ Լոջիսթիկս» ՍՊԸ-ից և շահագործվում են 17.09.2013թ պայմանագրի ներքո:

Ուսումնասիրության ընթացքում պարզվել է, որ սանիտարական մաքրման ծառայությունների վերահսկման՝ Պայմանագրի Տեխնիկական բնութագրի 2.3.6 կետով նախատեսված անհրաժեշտ սարքավորումները, այդ թվում՝ GPS սարքերը, վերահսկման կենտրոնը առկա չեն, որի արդյունքում սանմաքրման ծառայությունների մատուցման վերահսկման համակարգ ընդհանրապես գոյություն չունի: Հետևաբար հնարավոր չէ ֆիքսել արդյոք հիշյալ ծառայությունները մատուցվել են անհրաժեշտ ծավալով և որակով, առավել ևս նկատի ունենալով, որ բացօթյա օգտագործման մակերեսի մաքրման ծառայությունների համար նախատեսված թվով 7 փոշեկուլները գտնվում են անսարք վիճակում:

Ուսումնասիրության (գույքագրման) արդյունքները Երևանի քաղաքապետի 25.09.2019թ. թիվ 01/04-19237 գրությամբ ներկայացվել են Ընկերությանը (վերջինիս կողմից ստացվել է 26.09.2019թ.-ին), առաջարկելով անճշտությունների և սխալների դեպքում անհապաղ այդ մասին տեղեկացնել Երևանի քաղաքապետարանին: Միաժամանակ Ընկերությանը տեղեկացվել է սխալների և անճշտությունների առկայության դեպքում կրկին ուսումնասիրություն կատարելու Երևանի քաղաքապետարանի պատրաստակամության, իսկ եռօրյա ժամկետում վերանայումների փաստարկված պահանջներ չներկայացվելու դեպքում դրանք ամբողջությամբ նաև Ընկերության համար ընդունելի համարվելու մասին:

Ընկերության կողմից այդ գրությանը որևէ պատասխան չի ներկայացվել, որի հիմքով արձանագրվում է, որ կատարված ուսումնասիրության արդյունքները վերջնական են:

Այսպիսով, ամփոփելով Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առկա աղբամանների գույքագրման, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետի 02.08.2019թ. թիվ 757-Ա կարգադրության հիման վրա կատարված ուսումնասիրությունների (գույքագրման) արդյունքները, փաստագրվում է որ՝

1. Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առկա աղբամանների փաստացի քանակը, դրանց տեխնիկական վիճակը և Պայմանագրի շրջանակներում շահագործվող աղբատարներ մեքենաների քանակը՝ թե որպես աղբահանության իրականացման գործընթացի առանձին-առանձին բաղադրիչներ և թե որպես միաժամանակ միմյանցով սերտորեն պայմանավորված և միմյանց փոխլրացնող մեկ ամբողջություն անհնար են դարձնում Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում աղբահանության ծառայությունների պատշաճ մատուցումը և մասնավորապես աղբամանների տարողության առավելագույնը մինչև 80%-ը լցված լինելու պայմանագրային (Տեխնիկական բնութագրի 3.4.2 և 3.8.2 կետեր, Հավելված 3-ի (Աղբահանության բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների (365 օր հաշվարկով) 1.1 կետ) և դրանց մինչև 2/3-ը լցված լինելու ՀԻԳԻԵՆԻԿ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐ 11-րդ կետի պահանջների պահպանումը:

2. Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում բացօթյա օգտագործման մակերեսի մաքրման համար նախատեսված թվով 7 փոշեկուլների անսարք և շահագործման համար ոչ պիտանի վիճակում գտնվելու հանգամանքը Ընկերության կողմից բացօթյա օգտագործման մակերեսի մաքրման ծառայությունների պատշաճ մատուցումը դարձնում է չափազանց խնդրահարույց, որպիսի հանգամանքը համադրելով Տեխնիկական բնութագրի 2.3.6

կետով նախատեսված սանմաքրման ծառայությունների մատուցման վերահսկման համակարգի բացակայության հետ, անհնար է դարձնում պարզել այդպիսի ծառայությունները անհրաժեշտ ծավալով և որակով մատուցման փաստերը՝ համապատասխան ժամանակահատվածներում:

Այսինքն, Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առաջին հերթին աղբամանների առկա քանակով, դրանց տեխնիկական վիճակով և աղբատար մեքենաների քանակով պայմանավորված՝ Ընկերության կողմից մատուցվող ծառայությունը չի համապատասխանում Պայմանագրով նախատեսված պահանջներին, մատուցման ժամկետներին, որի արդյունքում Կապալառուն ակնհայտ էականորեն խախտում է պայմանագիրը, մասնագրերով սահմանված հիմնական կետերի պահանջները, որպիսի հանգամանքները թե առանձին-առանձին և թե միասին վերցրած հիմք են Պայմանագրի 2.1.2 կետի «ա» և «բ» ենթակետերի հիմքով պայմանագիրը լուծելու համար:

3. Պայմանագրի կատարումն ապահովող պայմանագրի մասով

Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առկա աղբամանների գույքագրման, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետի 02.08.2019թ. թիվ 757-Ա կարգադրության հիման վրա կատարվող աշխատանքներին զուգահեռ, Երևանի քաղաքապետարանը ձեռնամուխ է եղել Ընկերության կողմից Պայմանագրի պատշաճ կատարումն ապահովող անհրաժեշտ պայմանագրերի առկայության, ինչպես նաև դրանց գործողության մեջ լինելու փաստերի ստուգմանը:

Մասնավորապես, Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 21.1 կետի համաձայն, Մեկնարկի օրվանից Կապալառուն պետք է ապահովի ապահովագրության հետևյալ նվազագույն միջոցառումները հեղինակավոր ապահովագրական ընկերության հետ, որը նախապես ընդունվել է Լիազորված պաշտոնատար անձի կողմից.

(a) Գործատուի պարտավորություն – Պայմանագրի տարեկան գնի 10 % չափով⁸,

(b) Պարտավորություն, սպառողների կրած վնասի համար – ՀՀ 100 մլն դրամ (մեկ տարում պատահող) և

(c) Մեքենայի, սարքի կամ Սարքավորման ապահովագրություն՝ համապատասխանելու համար օրենսդրական պահանջներին և ցանկացած այլ ապահովագրություն, որը համահունչ է Կապալառուի կողմից նախաձեռնված Ծառայությունների բարեխղճորեն իրականացման պրակտիկային:

Պայմանագրով նախատեսված սույն պարտավորությունների կատարումը Ընկերության կողմից պարզելու նպատակով Երևանի քաղաքապետի 02.08.2019թ. թիվ 01/04-14926 գրությամբ առաջարկվել է ներկայացնել վերը նշված ապահովագրական պայմանագրերի և պոլիսների

⁸ Վերջին օրերին Երևանի քաղաքապետարանի առջև Ընկերության նախկին աշխատակիցների բողոքի ակցիաները, որոնք պայմանավորված էին կատարած աշխատանքի դիմաց չվարձատրվելու հանգամանքով, պարզորոշ կերպով հաստատում են այդպիսի ապահովագրության առկայության կարևորությունը:

պատճենները, իսկ եթե դրանք չկան կամ չեն կնքվել, ապա համապատասխան պարզաբանումներ նաև այն մասին, թե ինչ իրավական հիմնավորմամբ դրանք չեն կնքվել կամ չկան:

Երևանի քաղաքապետի վերը նշված գրությամբ ներկայացված պահանջին ի պատասխան՝ Ընկերության 13.08.2019թ. թիվ AM/13821911 գրությամբ Երևանի քաղաքապետարան են ներկայացվել բացահայտ անարժանահավատ տվյալներ: Մասնավորապես այդ գրությամբ ներկայացվել է պահանջվող հարցման և Հիմնական պայմանների (Հավելված 2) 21.1 կետով նախատեսված ապահովագրության տեսակների հետ ընդհանրապես, նույնիսկ տրամաբանական կապ չունեցող Ընկերության տնօրեն Ն.Թառուլի, նրա կնոջ և երեխայի առողջության ապահովագրության պայմանագիրը, թիվ 2 ապահովագրական պոլիսներ Ընկերության կողմից շահագործվող ավտոտրանսպորտային միջոցների (ապահովադիր «Ինտերնեյշնլ Լոջիսթիկս» ՍՊԸ) մասով, որոնք նույնիսկ ստորագրված չեն եղել ապահովադրի կողմից և ևս մեկ պայմանագիր Ընկերության աշխատակիցների ապահովագրության մասով, որի գործողության ժամկետը լրացած է եղել:

Նման գործելաճը Երևանի քաղաքապետի 23.08.2019թ. թիվ 04/16506 գրությամբ դիտարկվել է որպես Երևանի քաղաքապետարանին մոլորության մեջ զգելու ակնհայտ փորձ և նույն գրությամբ ևս մեկ անգամ պահանջվել է ներկայացնել Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 21.1 կետի հիմքով պարտադիր համարվող ապահովագրության նվազագույն տեսակները և փաստաթղթային փաստարկ առ այն, որ նման ապահովագրությունները պատշաճ ապահովվում են, համաձայն Հիմնական պայմանների 21.2 կետի, հակառակ դեպքում համարվելու է, որ նման ապահովագրությունները բացակայում են, դրանից բխող բոլոր իրավական հետևանքներով:

Սակայն Երևանի քաղաքապետի 23.08.2019թ. թիվ 04/16506 գրությանը Ընկերության կողմից առ այսօր որևէ պատասխան չի ներկայացվել, ինչպես նաև չեն ներկայացվել Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 21.1 կետով սահմանված և պարտադիր համարվող ապահովագրության տեսակները և փաստաթղթային փաստարկ առ այն, որ դրանք պատշաճ կերպով ապահովվում են:

Այսպիսով, ամփոփելով Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 21.1 կետով նախատեսված ապահովագրության տեսակների առկայության և գործողության մեջ լինելու ստուգման գործընթացը, հիմք ընդունելով Երևանի քաղաքապետի 02.08.2019թ. թիվ 01/04-14926 գրությամբ ներկայացված հարցումը, դրա վերաբերյալ Ընկերության 13.08.2019թ. թիվ AM/13821911 գրությամբ ներկայացված ապահովագրության պայմանագրերը, ապահովագրության վկայագրերը, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետի 23.08.2019թ. թիվ 04/16506 գրությամբ ներկայացված կրկնակի պահանջը պայմանագրերի ներկայացման վերաբերյալ, արձանագրվում է, որ Ընկերության մոտ իսպառ բացակայում են Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 21.1 կետով նախատեսված ապահովագրության տեսակները:

Եվ վերոնշյալ պայմանագրերի, վկայագրերի բացակայությունը, Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 35.1 կետի (k) ենթակետի հիմքով, Պայմանագիրը գրավոր Ծանուցմամբ միակողմանի լուծելու ինքնուրույն հիմք է:

4 Գնումների մասին օրենսդրության պահանջների հետ անհամատեղելիության մասով

Պայմանագրի կնքման պահին գործող ՀՀ կառավարության 10.02.2011թ. թիվ 168-Ն որոշմամբ հաստատված «Գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգ»-ի (այսուհետ Կարգ) 83-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն, Պայմանագրի կնքման պահին գործող «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ Օրենք) 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 4-րդ կետով նախատեսված «Ֆինանսական չափանիշը» գնահատվում է հրավերով պահանջվող՝ առաջին տեղն զբաղեցրած մասնակցի կողմից ֆինանսական վիճակի գնահատման համար ներկայացված անհրաժեշտ փաստաթղթերի հիման վրա:

ԵՔ-ԲԸՇՁԲ-13/71 ծածկագրով բաց ընթացակարգի հանձնաժողովի (կազմավորված Երևանի քաղաքապետի 11.07.2013թ. թիվ 557-Ա կարգադրությամբ) 2013 թվականի հուլիսի 12-ի թիվ 2 որոշմամբ հաստատվել է Երևան քաղաքի արևմտյան հատվածում (Աջափնյակ, Դավթաշեն, Կենտրոն, Մալաթիա-Մեքաստիա և Շենգավիթ վարչական շրջաններ) աղբահանության և սանիտարական մաքրման (ներառյալ ձմռան ամիսներին) երկարաժամկետ ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով կազմակերպված բաց ընթացակարգի Հրավերը:

Ըստ Հրավերի, «Ֆինանսական միջոցներ» չափանիշը գնահատվում է նաև հետևյալ կերպ. «Ընդ որում, եթե պայմանագիրը կնքվելու կամ դրան հաջորդող տարվա ընթացքում նախատեսվում են ֆինանսական միջոցներ պայմանագրի կատարման համար, ապա ծառայությունների մատուցման նպատակով համաձայնագրի կնքման պայման է հանդիսանում պայմանագիր կնքած անձի կողմից՝ համաձայնագրի նախագծով նախատեսված բազային ծառայությունների տարեկան հաստատուն գների հանրագումարի տաս տոկոսի չափով վարկային գծի տրամադրման մասին բանկի կամ վարկային կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրի կամ բանկի, վարկային կազմակերպության կամ ապահովագրական ընկերության կողմից տրված երաշխիքի ներկայացումը: Ընդ որում՝ վարկային գծի կամ երաշխիքի գործողության ժամկետը չպետք է պակաս լինի համաձայնագրի ողջ ծավալով կատարման վերջնաժամկետից»:

Հրավերի նշված պահանջը ամբողջությամբ և նույնությամբ ներառվել է Պայմանագրի 4.1.3 կետի 2-րդ պարբերությունում:

Երևանի քաղաքապետի 12.08.2019թ. թիվ 01/61-15607 գրությամբ պահանջվել է ներկայացնել նաև Պայմանագրի 4.1.3 կետի 2-րդ պարբերությամբ նախատեսված ապահովման միջոցները:

Մակայն Երևանի քաղաքապետի հիշատակված գրությանը առ այսօր այդպես էլ որևէ պատասխան չի ներկայացվել, ինչպես նաև չեն ներկայացվել պայմանագրի հիշատակված կետով պարտադիր համարվող վարկային գծի պայմանագիրը կամ բանկային երաշխիքը: Դա հիմք է տալիս եզրակացնելու, որ գնման ընթացակարգի՝ մասնակցի որակավորման չափանիշների, մասնավորապես «ֆինանսական միջոցներ» չափանիշի գնահատման փուլում, ինչպես նաև Պայմանագրի կնքման պահին անտեսվել է Հրավերով, Պայմանագրի 4.1.3 կետի 2-րդ պարբերությամբ վարկային գծի տրամադրման մասին բանկի կամ վարկային կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրի կամ բանկի, վարկային կազմակերպության կամ ապահովագրական ընկերության կողմից տրված երաշխիքի պարտադիր ներկայացման պահանջը և այդ չափանիշի գնահատումը կատարվել է խախտումներով:

Մասնավորապես Կարգի 83-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն, մասնակցի «Ֆինանսական միջոցներ» որակավորման չափանիշը կարող էր գնահատվել բավարար, եթե վերջինս ապահովում էր նույն կետով նախատեսված բոլոր պահանջները, այսինքն Հրավերով պարտադիր համարվող փաստաթղթերը ամբողջությամբ ներկայացված են եղել: Հակառակ պարագայում «Ֆինանսական միջոցներ» որակավորման պետք է գնահատվեր «անբավարար», որը ինքնըստինքյան կբացառեր Ընկերությանը հաղթող ճանաչելը և նրա հետ Պայմանագիր կնքելը:

Գնման ընթացակարգի՝ մասնակցի որակավորման չափանիշ հանդիսացող «Ֆինանսական միջոցներ» չափանիշի գնահատման փուլում տեղ գտած խախտումները իրենց հերթին առիթ են հանդիսացել ստոգելու նաև մասնակցի՝ «մասնագիտական փորձառություն» որակավորման չափանիշի գնահատման գործընթացի իրավաչափությունը, Ընկերությանը հաղթող ճանաչելու և ըստ այդմ, պայմանագրի կնքման օրինականությունը պարզելու նպատակով:

Կարգի 81-րդ կետի 2-րդ ենթակետի համաձայն, Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ կետով նախատեսված «մասնագիտական փորձառություն» չափանիշի գնահատման համար առաջին տեղն զբաղեցրած մասնակիցը՝ որպես Կարգի 81-րդ կետի 1-ին ենթակետով (տվյալ դեպքում 1 մլրդ դրամից ավել նախահաշվային արժեք ունեցող գնում) սահմանված որակավորման չափանիշի հիմնավորող փաստաթուղթ, ներկայացնում է նախկինում կատարած պայմանագրի (կամ պայմանագրերի) պատճենը, իսկ դրա պատշաճ կատարումը գնահատելու համար՝ տվյալ պայմանագրի (կամ պայմանագրերի) կողմերի հաստատած՝ պայմանագրի (կամ պայմանագրերի) սահմանված ժամկետում կատարումը հավաստող ակտի (հանձնման-ընդունման արձանագրություն և այլն) պատճենը կամ տվյալ պայմանագրի (կամ պայմանագրերի) կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

Կարգի 81-րդ կետի 2-րդ ենթակետով ամրագրված այս պահանջը նույնությամբ տեղ է գտել նաև ԵՔ-ԲԸՕՁԲ-13/71 ծածկագրով բաց ընթացակարգի հանձնաժողովի (կազմավորված Երևանի քաղաքապետի 11.07.2013թ. թիվ 557-Ա կարգադրությամբ) 2013 թվականի հուլիսի 12-ի թիվ 2 որոշմամբ հաստատված է Երևան քաղաքի արևմտյան հատվածում (Աջափնյակ, Դավթաշեն, Կենտրոն, Մալաթիա-Սեբաստիա և Շենգավիթ վարչական շրջաններ) աղբահանության և սանիտարական մաքրման (ներառյալ ձմռան ամիսներին) երկարաժամկետ ծառայությունների ձեռքբերման նպատակով կազմակերպված բաց ընթացակարգի Հրավերում:

Ընկերության կողմից 26.08.2013թ.-ին ներկայացված Բաց ընթացակարգին մասնակցելու դիմումին կից ներկայացվել է նույն օրով ստորագրված «Հայտարարություն մասնագիտական փորձառության մասին», որով հավաստվել է բաց ընթացակարգի հայտը ներկայացնելու տարվա և դրան նախորդող երեք տարիների ընթացքում Ջահլե, Ջրեիլ, Անսար, Բուհաիրա, Մինեհ, Լագոս, Նիգերիայում աղբի կառավարման, աղբի կառավարման կառույցների վերակառուցման, աղբահավաքման, կոշտ աղբի հավաքման և Աղբավայրի կառավարման աշխատանքների պատշաճ կերպով իրականացումը, որոնց ընդհանուր արժեքը կազմել է 19.819.536.940 դրամ: Մինչդեռ Կարգի 81-րդ կետի 2-րդ ենթակետով և Հրավերով պարտադիր համարվող վերը հիշատակված փաստաթղթերը չեն ներկայացվել, սակայն այդ չափանիշը գնահատվել է «բավարար»:

Այսպիսով գնման ընթացակարգի՝ մասնակցի որակավորման չափանիշների, մասնավորապես «Մասնագիտական փորձառություն» չափանիշի գնահատման փուլում չեն պահպանվել Կարգի 81-րդ կետի 2-րդ ենթակետի և Հրավերի պահանջները, որի արդյունքում այդ

չափանիշի գնահատումը կատարվել է խախտումներով: Սա իր հերթին նշանակում է, որ օբյեկտիվ իրականությունում չեն եղել բավարար հիմնավորումներ Ընկերությանը հաղթող ճանաչելու և նրա հետ նման պայմանագիր կնքելու համար, որովհետև 26.08.2013թ. ստորագրված «Հայտարարություն մասնագիտական փորձառության մասին» փաստաթղթով նախկինում 19.819.536.940 դրամ գումարի չափով նմանատիպ ծառայությունների մատուցման հայտարարված փաստի իսկությունը չէր կարող հիմնավորվել միայն հիշյալ հայտարարությամբ:

Կարգի 81-րդ կետի 3-րդ ենթակետով մասնակցի «մասնագիտական փորձառություն» որակավորման չափանիշը կարող էր գնահատվել բավարար, եթե վերջինս ապահովում էր նույն կետով նախատեսված բոլոր պահանջները, այսինքն պարտադիր համարվող փաստաթղթերը ամբողջությամբ ներկայացված են եղել: Հակառակ պարագայում «մասնագիտական փորձառություն» որակավորման չափանիշը պետք է գնահատվեր «անբավարար», որը ինքնըստինքյան կբացառեր Ընկերությանը հաղթող ճանաչելը և նրա հետ Պայմանագիր կնքելը:

Ըստ այդմ, գնման ընթացակարգի մասնակցի որակավորման չափանիշներից երկուսը՝ Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ և 4-րդ կետով նախատեսված «մասնագիտական փորձառություն» և «ֆինանսական միջոցներ» գնահատվել են «բավարար» Կարգի 81-րդ կետի և 83-րդ կետերի և Հրավերի պահանջների կոպիտ խախտմամբ, քանի որ այդ կարգի նշված կետերի համապատասխանաբար 3-րդ և 2-րդ ենթակետերի, ինչպես նաև Օրենքի 31-րդ հոդվածի 6-րդ մասի համաձայն, մասնակցի որակավորումը կարող էր գնահատվել «բավարար» միայն նշված նորմերով, այդ թվում՝ Հրավերով նախատեսված պահանջները, և մասնավորապես պահանջվող փաստաթղթերի ներկայացումն ապահովելու դեպքում:

Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ և 4-րդ կետով նախատեսված «մասնագիտական փորձառություն» և «ֆինանսական միջոցներ» որակավորման չափանիշներից սխալ գնահատումը, ինչն ուղղակիորեն հանգեցրել է Ընկերությանը հաղթող ճանաչելուն (ընտրելուն), Պայմանագիրը միակողմանիորեն խզելու հիմք է, համաձայն Պայմանագրի 7.2 կետի. այն դեպքում, երբ Օրենքով նախատեսված կարգով գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ հսկողության և (կամ) կամ վերահսկողության կամ բողոքների քննության արդյունքում արձանագրվում է, որ գնման գործընթացում, մինչև պայմանագրի կնքումը, Կատարողը ներկայացրել է կեղծ փաստաթղթեր (տեղեկություններ և տվյալներ) կամ Կատարողին հաղթող ճանաչելու (ընտրելու) մասին որոշումը չի համապատասխանում ՀՀ օրենսդրությանը, ապա այդ հիմքերն ի հայտ գալուց հետո Պատվիրատուն իրավունք ունի միակողմանիորեն լուծելու պայմանագիրը, եթե արձանագրված խախտումները մինչև պայմանագրի կնքումը հայտնի լինելու դեպքում, գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության համաձայն հիմք կհանդիսանային պայմանագիրը չկնքելու համար: Նույնպիսի իրավակարգավորում է նախատեսված նաև Կարգի 66-րդ կետում:

Ի հավելումն պայմանագրային պարտավորությունների նման ծավալով եական խախտումների, Ընկերությունը 29.08.2019թ-ից իսպառ դադարեցրել է Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը՝ դա պատճառաբանելով Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կիրառվող տուգանքների հետևանքով առաջացած ֆինանսական միջոցների բացակայությամբ, այդ մասին ՁԼՍ-ով տարածելով համապատասխան հաղորդագրություն և իր 02.09.2019թ.թիվ ՀՄ/029219 գրությամբ նույն բովանդակությամբ ծանուցում ուղարկելով Երևանի քաղաքապետարան: Մինչդեռ

Պայմանագրի որևէ կետով նախատեսված չէ Կատարողի կողմից ծառայությունների մատուցումից հրաժարման իրավական հնարավորություն, Երևանի քաղաքապետարանի կողմից կիրառվող տուգանքների գումարները պայմանագրով վճարման ենթակա գումարներից հաշվանցելու (նվազեցնելու) դեպքում: Ընկերությունն իր դրամական հոսքերը և պարտավորությունների կատարումը պետք է կառավարի ինքնուրույն և ունենա բավարար այլընտրանքային դրամական ռեսուրսներ (օրինակ վարկային գծեր, բաժնետերերի կողմից տրամադրվող փոխառու միջոցներ), որպեսզի իր ձեռնարկատիրական գործունեության ընթացքում առաջացող լրացուցիչ ֆինանսական բեռի, այդ թվում՝ իր կոնտրագենտների և (կամ) այլ պետական մարմինների կողմից պայմանագրով կամ օրենքով նախատեսված տուգանքների կիրառման պարագայում անգամ ի վիճակի լինի կատարել Պայմանագրով ստանձնած իր պարտավորությունները:

Եվ Երևանի քաղաքապետարանը պայմանագրի կնքումից ի վեր, երբևէ և որևէ կերպ չի միջամտել Ընկերության դրամական հոսքերի (միջոցների) կառավարմանը և որևէ պայմանագրային պարտավորություն չի ստանձնել Ընկերության առջև՝ կիսելու նրա ձեռնարկատիրական գործունեության ընթացքում առաջացող տարաբնույթ ռիսկերը: Գործող օրենսդրությամբ և Ընկերության հետ կնքված պայմանագրով քաղաքապետարանի ուղղակի պարտականությունն է Ընկերության նկատմամբ պատժամիջոցների կիրառել պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման համար, և Երևան քաղաքապետարանի կիրառած յուրաքանչյուր տուգանք հիմնված է փաստարկված և արձանագրված դեպքերի վրա:

Ելնելով վերը նշվածից՝ 29.08.2019թ.-ից Պայմանագրով նախատեսված ծառայությունները մատուցումը թվով 5 վարչական շրջաններում իսպառ դադարեցնելու փաստը Պայմանագրի միակողմանի լուծման հիմք են համաձայն Պայմանագրի 2.1.2 կետի և Հիմնական պայմանների 35.1 կետի (c) կետի: Եվ թեկուզ միայն այս փաստի առկայությամբ պայմանագրի հիշատակված նորմերի հիմքով, Պայմանագիրը կարող էր խզվել սկսած 30.08.2019թ.-ից:

Ամփոփում

Հաշվի առնելով 2019թ. սկզբից թողարկված ձախողումներով արձանագրված աղբի՝ այդ թվում լրացուցիչ տրված ժամկետներում չհավաքման փաստերը, Պայմանագրի գործողության ներքո գտնվող վարչական շրջաններում առկա աղբամանների փաստացի խիստ անբավարար քանակը, դրանց տեխնիկական բնութագիրը և վիճակը, Պայմանագրի ներքո շահագործվող աղբատար մեքենաների անբավարար քանակը, որոնք որպես աղբահանության գործընթացի իրականացման համար թե առանձին բաղադրիչներ և թե միմյանցով անխզելիորեն պայմանավորված մեկ ամբողջություն անհնար են դարձնում Պայմանագրով սահմանված պահանջներին և ժամկետներին համապատասխան ծառայությունների մատուցումը, 29.08.2019թ.-ից ծառայությունների իսպառ դադարեցման փաստը, Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 21.1 կետով պարտադիր համարվող ապահովագրության պայմանագրերի (վկայագրերի, պոլիսների) բացակայությունը, Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 2-րդ և 4-րդ կետով նախատեսված «մասնագիտական փորձառություն» և «ֆինանսական միջոցներ» որակավորման չափանիշների՝ Կարգի 81-րդ և 83-րդ կետերով սահմանված պահանջների խախտմամբ սխալ գնահատումը, որը ուղղակիորեն հանգեցրել է Ընկերությանը հաղթող ճանաչելուն (ընտրելուն) և նրա հետ

պայմանագիր կնքելուն, մինչդեռ սույնով արձանագրված խախտումները մինչև պայմանագրի կնքումը հայտնի լինելու դեպքում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության համաձայն հիմք կհանդիսանային պայմանագիրը չկնքելու համար, հիմք ընդունելով Պայմանագրի 2.1.2 կետի «ա» և «բ» ենթակետերը, 7.2 կետը, Պայմանագրի Հիմնական պայմանների 35.1 կետի (c) ենթակետը, (k) ենթակետը, ղեկավարվելով «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ ենթակետով, սույնով ամբողջությամբ միակողմանի կերպով լուծում եմ Պայմանագիրը և Պայմանագիրը համարում եմ լուծված սույն ծանուցումը ստանալու կամ այդ մասին պաշտոնական հայտարարության պահից:

Սույն ծանուցումը հրապարակվում է նաև www.gnumner.am կայքում:
Վերապահում

Սույն Ծանուցման մեջ հիշատակված փաստաթղթերի և իրավական ակտերի, այդ թվում՝ նորմատիվ ակտերի կոնկրետ դրույթների վրա կատարված հոդումները չեն սահմանափակում Երևանի քաղաքապետարանին ապագայում նաև այլ դրույթներին հղումներ կատարելուց, ինչպես նաև չի նշանակում, որ Երևանի քաղաքապետարանն իրեն զրկում է հնարավոր իրավական գործընթացներում այլ խախտումներ և (կամ) փաստական հանգամանքներ և իրավական հիմնավորումներ ներկայացնելու իրավունքից:

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ

Հ.ՄԱՐԴՈՒԹՅԱՆ